

Veilig werken

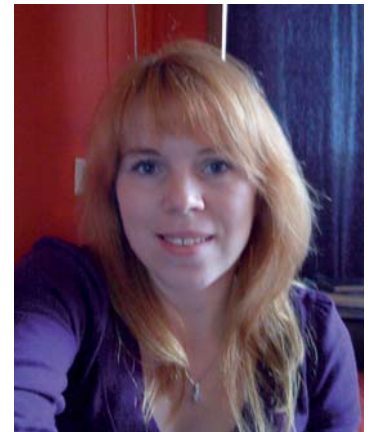
We zijn blij dat Polen willen werken in de Nederlandse agrifood-sectoren. Maar dat werken moet natuurlijk wel veilig gebeuren. Het is in ieders belang dat zij snel de Nederlandse taal leren. In elk geval moeten zij de belangrijkste waarschuwingskreten kennen, zoals 'pas op' en 'achter je'.

De werkgever is wettelijk verplicht om te zorgen voor een veilige werkplek. Natuurlijk om ongelukken te voorkomen, maar ook om ziekteverzuim te verminderen. De werknemer heeft zelf ook een grote verantwoordelijkheid; de instructies van de baas moet hij wel opvolgen. Dat moet niet de hoofdreden zijn waarom een werknemer veilig werkt; hij wil natuurlijk ook gewoon gezond blijven. Denk dus als werknemer na over jouw werk. Vraag informatie als iets niet duidelijk is; desnoods meermalen. Geef aan als er door jouw werk lichamelijke of geestelijke klachten ontstaan.

Veel productschappen hebben een hulpmiddel voor veilig werken laten maken. Dit is de zogenaamde arbocatalogus. In deze catalogi worden de belangrijkste risico's wat betreft arbeidsomstandigheden beschreven. Ook zijn bij de productschappen twee mensen in dienst gekomen die EU-medewerkers specifiek gaan helpen. In deze nieuwsbrief stellen zij zich voor. ←■

Marcin Kruszynski, Iza Muchowska stellen zich voor "EU medewerkers in de vleessector"

Sinds enkele jaren zien we dat er in de vleessector steeds meer gebruik wordt gemaakt van arbeidsmigranten uit Midden- en Oost Europa (MOE). Het gebrek aan ervaren krachten en de vergrijzing van de Nederlandse samenleving spelen een grote rol bij de toenemende inzet van arbeidsmigranten. Het zijn vooral de Polen die naar Nederland komen om er (tijdelijk) aan de slag te gaan. Velen van hen werken al verschillende jaren in de vleessector en vaak voor een en hetzelfde bedrijf, anderen komen er voor een korte periode om hier wat extra bij te verdienen. Door de jaren heen hebben ze een imago van harde werkers weten op te bouwen en te handhaven. Voor hen is en blijft Nederland voorlopig zeer aantrekkelijk vanwege de hogere lonen, betere arbeidsomstandigheden en de sociale voorzieningen. Kort gezegd, de sector kan niet zonder de migranten en andersom geldt hetzelfde.

Iza Muchowska

Marcin Kruszynski

Toch zijn er bepaalde dingen die meer aandacht eisen en waar niet genoeg bij stilgestaan wordt. Veel EU-medewerkers werken al een geruime tijd in Nederland zonder enige vorm van contact met de samenleving. Dit is vooral te wijten aan de taalbarrière en het ontbreken van doelgerichte informatie. Vaak zien we dan ook dat zelfs personen die langer dan vijf jaar in Nederland werkzaam zijn, niet op de hoogte zijn van wat hun rechten en plichten zijn. Dit leidt tot vele misverstanden en miscommunicatie, wat erg storend is voor zowel de werknemers als de werkgevers. Werkomstandigheden en huisvesting zijn ook punten die meer aandacht verdienen. Het is aan ons de taak om de problemen te inventariseren en de arbeidsmigranten zo goed mogelijk te informeren over de omgeving waarin ze leven en werken.

Vol enthousiasme en overtuigd van de positieve ontwikkelingen die het project voort gaat brengen, zijn we enkele weken geleden begonnen bij het Productschap Vee, Vlees en Eieren. Het feit dat we beiden een Poolse achtergrond hebben en de verschillende problemen uit eigen ervaring kennen, maakt een soepele start van het project mogelijk. Marcin is ruime tijd werkzaam geweest in de internationale uitzendbranche en is al vertrouwd met het werken met arbeidsmigranten. Dankzij haar werk en studie-ervaring heeft Iza veel kennis opgedaan met de integratieproblematiek. Deze verschillende ervaringen zien we dan ook als een van de voordelen die voor een breder inzicht in en betere communicatie met de arbeidsmigranten zullen zorgen. Met onze bijdrage aan het project hopen we de assertiviteit van de arbeidsmigranten te stimuleren en de arbeidsverhoudingen en de werkomstandigheden indirect te beïnvloeden en te verbeteren. ←■

Loket voor buitenlandse krachten in tuinbouwsector

In de verschillende sectoren van de tuinbouw is er sprake van arbeidspieken. Dat is op zich geen nieuw verschijnsel. Piekarbeid, bij bijvoorbeeld de oogst van bloembollen, aardbeien of asperges, werd vroeger opgevangen door scholieren, huisvrouwen of extra inzet van familieleden. Dit aanbod van flexibele arbeid is in de loop der jaren sterk verminderd, maar de piekarbeid bleef. Daarnaast ontstond meer behoefte aan flexibiliteit; zowel aan werknemers- als aan werkgeverszijde. Werkgevers zijn vanwege concurrentieoverwegingen op zoek naar mogelijkheden om de kosten zo laag mogelijk te houden. Arbeid is een belangrijk deel van de totale kosten; in de tuinbouwsector gemiddeld ongeveer een derde. Naast het invullen van de arbeidspieken kost de inzet van uitzendarbeid (voornamelijk MOE-arbeidskrachten) ook veel geld.

De tuinbouwsector maakt veel gebruik van uitzendarbeid. Naar schatting gaat het in deze sector jaarlijks om bijna 100.000 krachten; ongeveer 60% daarvan zijn MOE-landers. De glastuinbouw is de belangrijkste sector waar uitzendkrachten uit MOE-landen werkzaam zijn. Het gaat nog overwegend om Poolse arbeidskrachten. Toen Polen lid werd van de Europese Unie ging het aanvankelijk om Polen die ook een Duits paspoort hadden. Sinds 1 mei 2007 is de grens voor alle Polen opgegaan. Meestal werken ze via uitzendbureaus, maar andere constructies zijn er ook: zoals zzp-ers of rechtstreeks via werkgevers.

De buitenlandse uitzendarbeider werkt meestal voor een relatief korte tijd in Nederland. In die korte tijd werken ze hard en draaien ze zoveel mogelijk uren om maar zoveel

mogelijk euro's te verdienen. Er wordt al veel gedaan aan goede arbeidsomstandigheden. Er zijn echter gevallen waarbij het minder goed geregeld is en de buitenlandse werknemer niet weet wat zijn rechten en ook zijn plichten zijn. Dan weet de buitenlandse uitzendkracht veelal niet waar hij informatie kan halen; vooral informatie die voor hem/haar begrijpelijk is.

Om bovenstaande redenen hebben FNV Bondgenoten en CNV BedrijvenBond de noodzaak gezien een informatiepunt in het leven te roepen. Dit informatieloket wordt bemand door extern aangetrokken krachten. Deze mensen maken de werknemers wegwijs in de wirwar van de Nederlandse wet- en regelgeving. Voor de tuinbouwsector is het goed dat mensen met problemen ergens terecht kunnen en daadwerkelijk worden geholpen. Daarmee laat deze sector zien het belangrijk te vinden om op een maatschappelijk verantwoorde wijze met de mensen om te gaan. Niet alleen met de reguliere arbeid (betreft gezins-, vaste en tijdelijke krachten), maar ook met de uitzendarbeid.

De Sociaal Economische Commissie van het Productschap Tuinbouw ging akkoord met het voorstel van de vakbonden en stelt een subsidie beschikbaar van € 100.000 per jaar voor een periode van drie jaar. Na het eerste jaar vindt er een evaluatie plaats om te bezien of deze aanpak succesvol is. ←

Veiligheid is van (inter)nationaal belang

Zo langzamerhand zijn veel sectoren afhankelijk geworden van werknemers uit MOE-landen. Bijna 85% van hen heeft de Poolse nationaliteit. Vakbonden erkennen het belang van deze groep werknemers voor de diverse productschapsectoren, maar vinden dat er goed gekeken moet worden naar de belangen van deze groep werknemers.

FNV Bondgenoten en CNV BedrijvenBond zijn dan ook blij dat er in samenwerking met de productschappen Vee en Vlees en Tuinbouw een tweetal projecten zijn gestart om vooral Poolse werknemers voor te lichten over hun rechten als werknemer in deze sectoren en hun positie als Nederlands ingezetene. ←

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot:
Jelle Maarten Lof (CNV BedrijvenBond) tel. 030-7511500 of
Frans de Beer (FNV Bondgenoten) tel. 030-2738952

